

Terrorns fiende heter demokratiska reformer

| av Johan Wennström

Stöd till islamska reformister i Mellanöstern är ett direkt stöd för en fredlig utveckling i regionen.

DE BRÄNDA, VRIDNA stålbalkarna i ruinerna efter Tvillingtornen på Manhattan, bilderna på kringströdda kroppsdelar efter Balibomben och ett på en telefonsvarare inspelat förtvivlat skrik från en passage-rare på ett av de tåg som attackerades i Madrid den 11 mars är vittnesmål från urskillningslösa massakrer och den terror som drar fram över världen. Det har sitt ursprung i Mellanösterns diktaturer där islamismen praktiseras. Islamismen härrör ur det tidiga islam och har i modern tid låtit växa fram ur Saudiarabiens statsreligion – wahhabismen – vilken är en puritansk version av islam som uppkom under 1700-talet, grundad av Mohammed Bin Abdul Wahab, och uppmanar till ett strikt religiöst levnadssätt.

Wahhabismen är den radikala tanketradition som al-Qaida bekänner sig till. I samma anda som nazisters och kommunisters hat mot individer, praktisering av folk-mord och strävan efter världsherravälde har islamister spridit sin våldsälskande dogm. Islamismen är det nya århundradets stora farsot, världshistoriens tredje stora totalitära rörelse efter nazismen och kommunismen.

Merparten av Mellanösterns diktaturer verkar på en varierande skala efter islamismens läror. Saudiarabiens regering talar om en "egen version" av mänskliga rättigheter, och i Iran är islamismens inflytande ännu mer uppenbart där man baserar sin regeringspolitik på ideologins heliga skrifter. I Mellanösterns muslimska diktaturer lever nära en halv miljard människor förslavade i islamismens bojor, dess våldsglorifierande tradition gör invånarnas liv närmast outhärdligt.

Samtidigt finns det liberala reformförespråkare i det muslimska Mellanöstern som kräver frihet från politisk repression i sina hemländer och Mellanöstern i stort. De tar avstånd från islamismens våldsideologi och är inte trogna någon regim. De är människor som, under döds-hot, tror på pennan framför svärdet. De liberala reformisterna spelar en allt viktigare roll i det Mellanöstern som efter Kabuls och Bagdads fall börjar se begynnelsen på en demokratisering av regionen. Det är mellan

reform och islamism, mellan demokrati och diktatur som striden om Mellanöstern och västvärlden står.

"FRIHET ÄR VIKTIGARE ÄN BRÖD"

Tack vare Middle East Media Research Institute (MEMRI; se www.memri.org) når reformförespråkarna allt oftare västvärlden. MEMRI översätter arabiska och iranska media, skolböcker och mosképredikningar med målet att överbrygga det språkliga och kulturella avståndet som finns mellan det muslimska Mellanöstern och västvärlden.

De reformförespråkare som vågar göra sina åsikter kända ännu inte är så många, men de som träder fram översätts och uppmärksammas för västvärlden. Mansour Ibrahim Mousa Al-Nogaidan är en av dem. Han är en trettiofyraårig saudier, en liberal journalist med en bakgrund i det religiösa etablissemangen, som bland annat skriver för dagstidningen al-Riyadh. Al-Nogaidans skriverier sticker onekligen i ögonen på härskaren Fahd bin Abd al-Aziz Al Saud och hans regim. Särskilt kritisk är Al-Nogaidan mot Saudiarabiens teokrati och skriver på Webbsidan elaph.com (där liberala reformister som har svårt att nå ut i statliga medier kan publicera material): "Idag har vi bland oss ett stort antal människor som investerar sin energi i att återuppliva de mest efterblivna idéer ur det islamska arvet... Många av de idéer som när den ideologiska infrastrukturen hos dagens islamistiska grupper växte inte upp ur ingenstans; de har stoppats in i fickor och gömda fack i vår kultur likt landminor som är redo att explodera [...]". Han fortsätter; "Tankefrihet och kritik, liksom rannsaking av de heligaste idéerna var skälen till att kristendomen kunde förnya många av sina religiösa idéer. Det är vad vi, muslimerna, behöver idag [...]". Al-Nogaidan har fått en religiös dödsorder, fatwa, riktad mot sig för att ha vädrat sina åsikter. Han har också beordrats att uppsöka polisstationen i Riyadh för att motta sjuttiofem piskrapp, en order han i skrivande stund trotsat. Han vittnade om straffen för sin kritik i en artikel i New York Times (2003-11-28).

En annan självständigt tänkande saudier är kolum-

nisten Abdullah Abu Sameh som, i den statskontrollerade dagstidningen Okaz, skriver att "De extrema grupperna har packat ungdomarnas sinnen fulla med en fanatisk ideologi och en falsk tolkning av Jihad..., medan Jihad i verkligheten betyder självförsvar. De [ungdomarna] har blivit intalade att [Jihad] är ett verktyg för att förtrycka och dominera andra".

Ayatolla Khomeinis barnbarn Hussein är en framträdande kritiker av den iranska diktaturen. Hussein Khomeini är eftersökt av det revolutionära gardet eftersom regimen fruktar att han kan bli en ny symbol för motståndet mot mullorna. "Frihet är viktigare än bröd", meddelar han från sin tillflyktsort i den irakiska shia-dominerande staden Nayaf, varifrån han också säger att "Vad vi behöver är internationell sympati och förståelse för våra rättmätiga behov". Hussein säger också till den Londonbaserade tidningen Al-Sharq al-Awsat att Iran behöver "en demokratisk ledning som inte använder religionen till att förtrycka folket och strypa samhället" samt att det är nödvändigt att "separera religionen från staten".

I Egypten finner vi Tarek Heggy, en högutbildad (han har bland annat studerat i Genève) strateg inom oljeindustrin, som också är en av landets främsta reformförespråkare. För sina åsikter och sin kritik mot islamisterna brändes hans kontor ned. Kanske var det följande citat som retade upp islamisterna: "Vad som behöver göras i detta läge är att öka upplysningen genom att stödja moderata krafter och föra fram den humanistiska tolkningen av islam som den stora majoriteten muslimer en gång bekände sig till. Ansträngningar i denna riktning måste gå hand i hand med en motoffensiv på den rigida, doktrinära, till och med blodtörstiga, versionen av islam" (www.heggy.org).

ISLAMISTERNA VÄSSAR KNIVARNA – STÖD REFORMISTERNA

Den wahhabistiska, puritanska muslimska ordningen som upprätthålls av den saudiarabiska regimen sprids också utåt, inte bara genom al-Qaidas terror men också genom en gigantisk operation ledd från Saudiarabien med uttalat mål att "sprida islam till världens alla hörn". Tusentals moskéer, muslimska skolor, universitet och religiösa centra upprättas och understöds med pengar från den saudiska statskassan i USA, Europa och andra icke-muslimska länder. Detta är oroande, inte för att man vill undervisa om islam, men för att det handlar om att sprida den fundamentalistiska övertygelse som al-Qaida svär trohet till och som islamismen växer ur. Att man i sina skolor fostrar unga att bli soldater i wahhabismens arméer och delta i kriget mot väst är oroväckande.

Därför är det av avgörande betydelse att beslutsfattare, opinionsbildare och liberala krafter i västvärlden uppmärksammar, uppmuntrar och stöder Mellanösterns

reformkrafter. Att reformisterna blir framgångsrika är en förutsättning för fortsatt frihet även för oss. När den islamistiska terrorn nu breder ut sig geografiskt är det vårt stöd till reformisterna som kan se till att de inte slängs i fängelse, torteras eller avrättas av härskarna i Kairo, i Riyadh eller i Teheran. Att stärka reformisterna innebär således att med fredliga medel stödja Mellanösterns demokratisering underifrån och att vi värnar om vår frihet från islamismen. Det största hotet mot islamismen är demokrati i de länder den har sitt ursprung i. Insikten om detta torde locka människor från samtliga politiska läger att dra en lans för demokratin i striden mot diktaturerna där totalitära ytterlighetsideologier närs och med full kraft far fram.

UNDANHÅLL DEM INTE FRIHETEN

Många svenska opinionsbildare och intellektuella, som Anders Ehnmark, Jan Myrdal eller Jan Guillou, förefaller ha uppfattningen att demokratin är en västerländsk tradition som inte kan "påtvingas" Mellanösterns invånare – som om araber och iranier inte skulle vilja leva i fred och frihet. Detta är en självgod, vidrig och ignorant föreställning. Dr. Sa'd Al-Din Ibrahim, doktor i samhällsvetenskap vid American University of Cairo och enligt MEMRI en förkämpe för demokrati i Egypten, som sommaren 2000 godtyckligt fängslades av regimen för sina politiska åsikter, och dr. Matrouk al-Falih, doktor i statsvetenskap vid King Sa'ud University i Riyadh som för några dagar sedan arresterades av saudiarabiska myndigheter för att, enligt Amnesty, ha kritiserat arbetet med mänskliga rättigheter där, och de syrier som nyligen kastades i fängelsehållorna för att ha surfat på politiskt kontroversiella Webbsidor, tillhör de som vill leva i ett demokratiskt samhälle med respekt för mänskliga rättigheter och fritt från skruvade islamistiska fantasier.

Exemplen Ibrahim och al-Falih är karaktäristiskt för de arabiska samhällenas brutala natur. Deras levnadsvillkor är främmande för oss som tar våra egna fri- och rättigheter som självklara. Men i grunden är det ingen skillnad mellan en äldre dam i Stockholm och en i Riyadh, en medelålders man i Göteborg och en i Kairo eller en student i Malmö och en i Teheran – alla vill de leva i fred, frihet och demokrati. När individerna i Mellanöstern får yttra sig utan risk för sina liv, när opinionsbildningen är fri, och när rättsstatens grundsatser har företräde framför våldets agenda, är vi också fria. Befriade från den totalitära och våldsglorifierande islamismens hot mot vår västerländska frihet.

Johan Wennström (johan@mandagsrorelsen.nu) är en av initiativtagarna till Måndagsrörelsen för demokrati och mänskliga rättigheter i Mellanöstern. Måndagsmöten äger rum varje måndag kl. 12 vid 'Frihetens Källa' på Norrmalmstorg i Stockholm.